

Χανιώτικα νέα

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΧΑΝΙΩΝ

Ευρωπαϊκή πολιτική για την βιώσιμη ανάπτυξη και το περιβάλλον

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΑΛΛΙΑ

Δρ. Νομικής, Δικηγόρος, Εμπειρογνώμων στο ενωσιακό δίκαιο περιβάλλοντος, καθηγήτρια στο Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης

Στο 4^ο Θερινό σχολείο περιβαλλοντικής δημοσιογραφίας, στα Χανιά, στις 29 Ιουλίου 2014, παρουσιάστηκε η νομοθεσία που προστατεύει το περιβάλλον και θέτει τις προϋποθέσεις για την βιώσιμη ανάπτυξη. Η νομοθεσία αυτή, κατά το πλείστον της ευρωπαϊκής ένωσης, αριθμεί περισσότερες από 300 διατάξεις που ρυθμίζουν σχεδόν όλες τις δράσεις που ενδέχεται να ρυπάνουν το περιβάλλον και θέτει τα επιτρεπτά επίπεδα εκπομπών ρύπων και την απαιτούμενη ποιότητα των διαφόρων αποδεκτών.

Παρότι η νομοθεσία εξελίσσεται και ανανεώνεται διαρκώς, τα περιβαλλοντικά προβλήματα εντείνονται και το περιβάλλον υποβαθμίζεται. Νέοι στόχοι τέθηκαν τον Νοέμβριο του 2013 όταν η Ε. Ένωση υιοθέτησε το **7ο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον με τίτλο «Ζούμε με ευημερία αλλά εντός των ορίων του πλανήτη μας»**. Οι άξονες δράσεις είναι οι ακόλουθοι εννέα και η υλοποίησή τους έχει χρονικό ορίζοντα μέχρι το 2020:

- α) προστασία και ενίσχυση του φυσικού κεφαλαίου
- β) μετατροπή της Ένωσης σε πράσινη και ανταγωνιστική οικονομία χαμηλών επιπέδων ανθρακούχων εκπομπών και αποδοτικής χρήσης των πόρων·
- γ) προστασία των πολιτών από περιβαλλοντικές πιέσεις και κινδύνους για την υγεία και την ευημερία·
- δ) αποτελεσματική εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας
- ε) βελτίωση της βάσης δεδομένων για το περιβάλλον
- στ) διασφάλιση των επενδύσεων στην περιβαλλοντική και την κλιματική πολιτική και διαμόρφωση σωστών τιμών·
- ζ) μεγαλύτερη ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στις λοιπές πολιτικές
- η) ενίσχυση της αειφορίας των πόλεων
- θ) αύξηση της αποτελεσματικότητας της ένωσης στην αντιμετώπιση περιφερειακών και παγκόσμιων περιβαλλοντικών προκλήσεων.

Αναφέρθηκαν οι δυσκολίες που αντιμετωπίζει η Ελλάδα στη εφαρμογή του περιβαλλοντικού θεσμικού πλαισίου. Οι δυσκολίες αυτές εντείνονται τόσο με την οικονομική κρίση, όσο και με πρόσφατες νομοθετικές αλλαγές, αλλά και με την σαφή έλλειψη πολιτικής βούλησης.

Συνοψίζονται ως εξής:

1) Επανελημμένες ματαιώσεις της κωδικοποίησης της περιβαλλοντικής Νομοθεσίας, ώστε να γίνει εύκολη η κατανόηση και η εφαρμογή της.

2) Μη αποτελεσματικός μηχανισμός περιβαλλοντικών ελέγχων, είσπραξης περιβαλλοντικών προστίμων και διάθεσης των εσόδων για περιβαλλοντικά έργα.

Ο νόμος για την επιτάχυνση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης (Ν. 4014/2011), εφαρμόζεται μονομερώς, δεδομένου ότι έκανε πολύ πιο εύκολη την περιβαλλοντική αδειοδότηση, αλλά δεν ενεργοποιήθηκαν οι διατάξεις του που προβλέπουν ενίσχυση των περιβαλλοντικών ελέγχων με την παράλληλη δημιουργία σώματος ιδιωτών περιβαλλοντικών ελεγκτών. Ταυτόχρονα οι οικονομικές περικοπές έχουν συρρικνώσει τις δημόσιες Υπηρεσίες Επιθεωρητών Περιβάλλοντος της χώρας.

3) Καθυστερήσεις στην δημιουργία λειτουργικών βάσεων περιβαλλοντικών δεδομένων

4) Ακύρωση περιβαλλοντικών διατάξεων με σκοπό την εφέλκυση κεφαλαίων - Κατ' εξαίρεση διαδικασίες – Αιγιαλός

5) Καθυστέρηση εφαρμογής του Νόμου, για την ποινική προστασία του περιβάλλοντος και για την διαχείριση των αποβλήτων (Ν.4042/2012).

6) Μη έκδοση των προβλεπόμενων υπουργικών αποφάσεων στον Νόμο για την διατήρηση της βιοποικιλότητας (Ν. 3937/2011) και κατά συνέπεια η μη εφαρμογή του νόμου

Ο ρόλος των δημοσιογράφων στην παρούσα συγκυρία είναι καθοριστικός. Ενημερωμένοι περιβαλλοντικά δημοσιογράφοι μπορούν να συμβάλουν στην ενημέρωση των πολιτών για το θεσμικό πλαίσιο προστασίας του περιβάλλοντος, για τα δικαιώματα προς τις εθνικές αρχές και τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και να οδηγήσουν στην ενεργοποίηση των πολιτών, ώστε να διεκδικήσουν την εφαρμογή στην πράξη όσων

προβλέπονται “στα χαρτιά” . Αυτός είναι άλλωστε και ένας από τους στόχους του 4ου θερινού σχολείου περιβαλλοντικής δημοσιογραφίας.